

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W HAJNÓWCE ZA 2023 ROK**

I. ZASADY FUNKCJONOWANIA

Zgodnie z zapisem - art. 110 pkt. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.) *„Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej”*.

Utworzenie i utrzymanie ośrodka jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy. Realizuje zadania własne Gminy o charakterze obowiązkowym i zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej zgodnie z ustaleniami Rady Gminy. Gmina realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę. Ośrodek Pomocy Społecznej wykonując zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się ustaleniami Wójta.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce są realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym.

Wysiłki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2023 roku jak i postanowienia na lata kolejne zmierzają do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości społeczności lokalnej, gdyż Ośrodek już dawno przestał być instytucją wypłacającą jedynie świadczenia finansowe, a staje się narzędziem do budowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niepieniężnego, które jak udowadniają liczne badania, bardziej skutecznie przyczynia się do usamodzielniania rodzin i przeciwdziałania społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Świadczenia przyznawane i wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce były finansowane z dwóch źródeł: ze środków rządowych z przeznaczeniem na zadania zlecone i samorządowych z przeznaczeniem na zadania własne.

Podstawowym obszarem działalności ośrodka jest realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Jednakże Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce realizuje szereg innych zadań gminy. Całościowo obszar realizowanych zadań określony jest w Statucie i są to zadania z zakresu następujących ustaw:

- 1) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40);
- 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1270 ze zm.);
- 3) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.);
- 4) ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530);
- 5) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.);
- 6) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230 ze zm.);
- 7) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 605 ze zm.);
- 8) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.);
- 9) ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 ze zm.);
- 10) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.);
- 11) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.);
- 12) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 289 ze zm.);
- 13) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.);
- 14) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2023r. poz. 1429 ze zm.);

- 15) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023r. poz. 1335);
- 16) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2023r. poz. 1234 ze zm.);
- 17) UCHWAŁA NR 140 RADY MINISTRÓW z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Dz. U. z dnia 2018 poz. 1007);
- 18) ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2039);
- 19) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151); dotyczące prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, w tym udzielaniu pomocy psychospołecznej dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym;
- 20) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 19) poprzez organizację oparcia społecznego oraz zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych;
- 21) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym oraz innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 218 ze zm.);
- 22) ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023r. poz. 2424 ze zm.);
- 23) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54);
- 24) ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2023r. poz. 759 ze zm);
- 25) ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2023r. poz. 1630);
- 26) ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z stacją na rynku paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1772 ze zm.);
- 27) ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1704 ze zm.).

II. ZASADY UDZIELANIA POMOCY

O pomoc finansową mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj.:

- ▶ trudna sytuacja życiowa
- ▶ trudna sytuacja finansowa

przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, przysługuje osobom i rodzinom z *powodu przyczyn (trudna sytuacja życiowa)*, do których należą:

- 1) ubóstwo,
- 2) sieroctwo,
- 3) bezdomność
- 4) bezrobocie,
- 5) niepełnosprawność,
- 6) długotrwała lub ciężka choroba,
- 7) przemoc w rodzinie,
- 7a) potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 8) potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) brak umiejętności przystosowania do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo –wychowawcze,
- 11) trudności w integracji cudzoziemców , którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) alkoholizm lub narkomania,
- 14) zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe,
- 15) klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej tzw. kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art. 8 ust.1 wynosi odpowiednio:

- > dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie może przekraczać- **776,00 zł**
- > dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty - **600,00zł**

Dochody rolników szacuje się natomiast według stałej wielkości, jaką jest hektar przeliczeniowy. Nie jest to kryterium w pełni obiektywne. Ustala ono z góry dochód z jednego hektara przeliczeniowego **wynosi – 345,00 zł**, który nie musi pokrywać się z dochodem rzeczywiście wypracowanym. Poza tym sztywne określenie dochodu nie pozwala na uwzględnienie różnych niespodziewanych zdarzeń losowych.

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: budżetu państwa (dotacja celowa) oraz środków budżetu gminy (własne gminy).

Każda z gwarantowanych przez ustawę form pomocy wymaga zarówno klasyfikacji przypadku do odpowiedniej kategorii zadań, jak i spełnienia kryterium dochodowego.

ZASIŁEK STAŁY

przysługuje osobie samotnej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie i wyższa niż 719,00zł. Tą formą pomocy objęto 29 osób i wypłacono świadczenia na kwotę 179 312,00zł.

Opłacano też składki zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały i opłacono za 23 osoby na kwotę 14 399,78zł są to osoby niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Środki te były przekazywane bezpośrednio do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych i opłacenia składki zdrowotnej pochodziły z dotacji państwa.

ZASIŁEK OKRESOWY

przysługuje z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnianiu kryterium dochodowego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej od dochodu tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Z tej formy pomocy skorzystało 33 rodzin i wypłacono kwotę 108 952,00 zł. Zasiłki okresowe otrzymały głównie osoby i rodziny, w których występowało bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Jest to zadanie własne gminy obowiązkowe ale gmina otrzymuje dotację na powyższe świadczenia.

ZASIŁKI CELOWE I SPECJALNE CELOWE

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest wypłata zasiłków celowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu oraz sprawienie pogrzebu. Pomoc w zakresie zasiłków celowych oraz zasiłków celowych specjalnych udzielona była na konkretne, uzasadnione potrzeby zgłaszane przez klientów. Pomoc udzielona była m.in. na opał, bieżące potrzeby, leki, leczenie, opłaty i odzież. Wypłacono zasiłki celowe i specjalne celowe dla 14 rodzin na łączną kwotę 17 894,00 zł (w tym sprawienie 2 pogrzebów na kwotę 10 124,00zł).

POSILEK W SZKOLE I W DOMU NA LATA 2019-2023

Program jest realizowany przez Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce.

Celem tego programu jest m.in.:

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach,
- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywiania.

W ramach Programu realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w formie dożywiania dzieci do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom, w szczególności bezrobotnym, samotnym, w podeszłym wieku, chorym, niepełnosprawnym w formie posiłku, zasiłku celowego na zakup posiłku.

W 2023 r. rzeczywista liczba osób objętych programem wyniosła 170 osoby, w tym z posiłków w szkołach skorzystało 50 uczniów, a z zasiłku celowego na zakup żywności 92 rodziny. Ogółem poniesione koszty na dożywianie to kwota 136 210,00 zł (udział gminy to kwota 28 210,00zł) natomiast dotacja państwa wyniosła 108 000,00 zł. Procentowy udział gminy w kosztach dożywiania wyniósł około 21%. Ośrodek objął dożywianiem również uczniów zamieszkujących na terenie naszej gminy, ale uczęszczających do szkół poza terenem gminy. Dla dwóch osób dorosłych opłacono jeden gorący posiłek uczęszczających do Środowiskowego Domu Samopomocy w Hajnówce.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Do zadań własnych gminy należy również kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej niż 70% swojego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu oraz małżonka, zstępnymi przed wstępnymi.

W 2023r. w domach pomocy społecznej przebywało 7 osób - dopłata gminy wyniosła 303 065,00 zł.

Do zadań zleconych gminy w myśl art. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych należy również wydawanie decyzji administracyjnych, w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe, stosownie do art. 8 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej. Stosownie do art. 54 ustawy prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji. W ubiegłym roku wydano 5 decyzję administracyjnych przyznającą prawo do ww. świadczeń dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni.

Oprócz udzielania finansowych form pomocy, Ośrodek opiera swoją działalność na wsparciu w postaci pracy socjalnej. Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym równolegle z pozostałymi formami wspierania i udzielonymi świadczeniami. Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom dla wzmocnienia lub odzyskania ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, a także na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Bardzo często praca socjalna staje się jedyną efektywną, chociaż długotrwałą metodą pracy z klientami. Niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz edukacja np. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, informowanie o prawach i uprawnieniach. Pracownik zachęca do korzystania z pomocy psychologicznej, poradnictwa w zakresie profilaktyki uzależnień, aktywnego poszukiwania pracy, terapii odwykowej dla osób nadużywających alkoholu oraz udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców

przemocy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce w ramach pracy socjalnej dotyczącej rodziny korzystającej z pomocy działał w zakresie:

1) *Kontakt z instytucjami:*

- pomoc w załatwieniu spraw w biurze,
- współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi,
- współpraca z policją,
- reprezentowanie interesów podopiecznych w innych instytucjach,

2) *Funkcjonowania rodziny:*

- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- pomoc w napisaniu wniosków do Sądu o alimenty,
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.

3) *Świadczenia ZUS i pokrewne:*

- pomoc w ustaleniu lub zmianę stopnia niepełnosprawności.

4) *Praca:*

- mobilizowanie podopiecznych do poszukiwania pracy,
- przekazywanie ofert pracy dla podopiecznych GOPS.

5) *Oświata i opieka medyczna:*

- współpraca ze szkołą,
- współpraca ze służbami medycznymi.

W większości środowisk objętych w 2023 roku świadczeniami pomocy społecznej w formie zasiłków, pomocy rzeczowej mieliśmy do czynienia z wystąpieniem jednocześnie wielu problemów, których rozwiązanie wymaga pomocy. Bardzo często w parze z alkoholizmem występuje długotrwała choroba lub niepełnosprawność, podobnie długotrwała choroba często dotyczy osób bezrobotnych.

Istotą diagnozy problemów społecznych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce jest charakterystyka problemów z jakimi zgłaszają się klienci do tut. Ośrodka. Rodzaje, rozmiary i formy udzielanego wsparcia są uzależnione od indywidualnej sytuacji każdej rodziny. Ocena sytuacji każdego klienta odbywa się na podstawie przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wyodrębnienia wiodących problemów w rodzinie, zgodnie z katalogiem dysfunkcji wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W zakresie świadczeń realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce 2023 r. wydanych zostało - **513 decyzji administracyjnych**.

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce brał udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021, który jest krajowym programem operacyjnym oferującym żywność dla najbardziej potrzebujących z terenu gminy. Klienci PO PŻ to osoby, których dochód nie przekracza **1 823,600 zł** w jednoosobowym gospodarstwie domowym i **1 410,00 zł** w rodzinie. W okresie od stycznia do grudnia 2023r. wydano 263 osobom paczki w formie artykułów żywnościowych: groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, makaron jajeczny świderki, mleko UHT, szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, filet z makreli w oleju, cukier biały, olej rzepakowy.

Dla osób, które wymagają pomocy opiekuńczej, a rodzina tej pomocy nie może zapewnić realizowana była pomoc w formie usług opiekuńczych. Zadanie należy do obowiązków gminy. Ośrodek przyznając usługi opiekuńcze, ustalał ich zakres, czasookres świadczenia i odpłatność. W roku 2023 usługami opiekuńczymi objęto 5 osób. Usługi wykonywała opiekunka.

Decyzją Kierownika Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce zostały przyznane specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania z zaburzeniami psychicznymi na kwotę 199 440,00 zł dla 3 osób.

Pracownicy GOPS przy współpracy z pracownikami GCK w Dubinach obdarowali 200 samotnych i schorowanych mieszkańców bożonarodzeniowymi upominkami.

III. USTAWA O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce jest organem realizującym świadczenia rodzinne dla zamieszkałych na terenie gminy zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, którymi są:

- 1) zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych
- 2) świadczenia opiekuńcze : zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.
- 4) świadczenie rodzicielskie.

System świadczeń rodzinnych tworzony jest, jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych finansowanych ze środków budżetu państwa

– dotacja celowa. Prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty - **674,00zł.**

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę wynosi **764,00zł.**

Wydatki na świadczenia rodzinne w ramach zadań zleconych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce realizowane w **2023 r.** przedstawiały się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość świadczeń	Wartość świadczeń
1	Zasiłek rodzinny (do 5 lat)	89	8 456,00
2	Zasiłek rodzinny (5-18 lat)	471	58 404,00
3	Zasiłek rodzinny (18-24 lat)	117	15 795,00
4	Dodatek do z.r. z tyt. urodzenia dziecka	2	2 000,00
5	Dodatek do z.r. z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - opieka nad jednym dzieckiem	0	0
6	Dodatek do z.r. z tyt. samotnego wychowywania dziecka	70	14 470,00
7	Dodatek do z.r. z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	15	1 350,00
8	Dodatek do z.r. z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	84	9 240,00
9	Dodatek do z.r. z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	49	4 900,00
11	Dodatek do z.r. z tyt. na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami	10	1 130,00

	w miejscowości, w której znajduje się szkoła		
12	Dodatek do z.r. z tyt. na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	147	10 143,00
13	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	110	10 450,00
14	Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000zł	0	0
15	Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności art.16 ust.2 pkt.1 i art.57	213	45 974,00
16	Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności art.16 ust.2 pkt.2	516	111 373,00
17	Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności art.16 ust.3	252	54 392,00
18	Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na podstawie art.17 ust.1 pkt 1	193	473 716,00
19	Jednorazowa zapomoga z tyt. ur. dziecka finansowana z budżetu	3	3 000,00
20	Świadczenie rodzicielskie	0	0
21	Zasiłek rodzinny i dodatki na podstawie art.5 ust.3	331	9 782,29
22	Składka na ubezpieczenia społeczne opłacana za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	277	187 052,00
23	Składka na ubezpieczenia zdrowotne opłacana	91	20 131,00

za osoby pobierające świadczenie pielęgniacyjne		
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania za 2023r.

Ogółem na świadczenia rodzinne wydatkowano środki finansowe w wysokości

1 692 007,04 zł w tym:

Świadczenia **1 449 665,03 zł**

Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne **190 274,01zł**

3% na obsługę **52 068,00zł**

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania SR za 2023r.

IV. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Kolejnym zadaniem realizowanym przez GOPS Hajnówka są świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego mogą otrzymywać osoby uprawnione, jeżeli egzekucja jest bezskuteczna, do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy osoba uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, lub w przypadku niepełnosprawności – bezterminowo.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty - **1209,00zł**

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku wypłacono z funduszu alimentacyjnego świadczenia dla 6 osób uprawnionych na łączną kwotę **31 045,00 zł.**

DŁUŻNICY ALIMNETACYJNI

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022r., poz. 1205 ze zm.) podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Realizacja ww. ustawy może być także przekazana do jednostki organizacyjnej gminy np. do Ośrodka Pomocy Społecznej. Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej, jeśli:

1) osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;

2) osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy może złożyć do organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Egzekucja bezskuteczna w rozumieniu przepisów ww. ustawy to egzekucja, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Jeśli osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nie musi ona składać odrębnego wniosku w sprawie podjęcia działań wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ organ wypłacający świadczenie z urzędu wystąpi o podjęcie takich działań do organu właściwego dłużnika.

Wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego składa się w organie wypłacającym świadczenia z funduszu alimentacyjnego w gminie wierzyciela. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów.

Gminny Ośrodek w roku 2023 podjął działania wobec 4 dłużników alimentacyjnych. Działania te polegały na ustaleniu sytuacji materialnej i rodzinnej dłużnika poprzez przeprowadzenie wywiadu. Ponadto Ośrodek wystąpił do gmin, na terenie których przebywają dłużnicy o podjęcie wobec nich działań. Ośrodek prowadzi dokumentację współpracy z komornikami sądowymi oraz innymi instytucjami w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych.

V. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS

CZYSTE POWIETRZE

Program „Czyste Powietrze” jest przeznaczony dla właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych, lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. Jest to dofinansowanie kompleksowej termomodernizacji budynków oraz wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy. W 2022 roku próg dochodowy wzrósł z **1564,00 zł** do **1894,00 zł** na osobę w gospodarstwie wieloosobowym i z **2189,00 zł** do **2651,00 zł** w gospodarstwie jednoosobowym. W 2023 roku Gminny Ośrodek

Pomocy Społecznej w Hajnówce wydał 58 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

DODATKI MIESZKANIOWE

Zasady przyznawania dodatków mieszkaniowych określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335), zgodnie z ustawą dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Dodatki mieszkaniowe są rodzajem pieniężnego świadczenia, przysługującego osobie, która spełnia warunki określone w ustawie o dodatkach mieszkaniowych.

Jego celem jest pokrycie części wydatku mieszkaniowego, a więc dla osoby uzyskującej niskie dochody dodatek stanowi rekompensatę pewnej części wydatku poniesionego na opłatę za mieszkanie.

Wysokość dodatku uzależniona jest zarówno od dochodu gospodarstwa domowego i powierzchni normatywnej lokalu, jak i od wysokości ponoszonych wydatków mieszkaniowych.

W 2023 roku nie wypłacano dodatków.

STYPENDIUM SZKOLNE

W 2023 roku realizowana była pomoc materialna dla uczniów w formie stypendiów szkolnych. Do stypendium zakwalifikowane zostały rodziny, mające na utrzymaniu dzieci w wieku szkolnym i spełniające kryterium dochodowe ustawy o pomocy społecznej. Kwota przyznanych stypendiów szkolnych wyniosła – 18 395,00 zł, z dotacji 14 716,00 zł, ze środków własnych – 3 679,00 zł. Stypendium szkolne otrzymało 23 uczniów.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadanie wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r. poz. 2424 ze zm.) W roku 2022 r. wydano **37** rodzinom **66** Kart Dużej Rodziny uprawniające do zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że Ośrodek realizował w bieżącej pracy zadania wynikające z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Hajnówka na lata 2022- 2024 (*załącznik nr 1*), Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 rok (*załącznik nr 2*) i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Hajnówka za 2023r. (*załącznik nr 3*), Sprawozdanie z działalności Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie (*załącznik nr 4*), Sprawozdanie z działalności Klubu Integracji Społecznej w Dubiczach Oszcznych (*załącznik nr 5*).

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej w gminie Hajnówka

Stosownie do art. 110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia wykaz potrzeb w tym zakresie. Przy realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej szczególną uwagę należy zwrócić na działania ukierunkowane na ochronę i polepszenie warunków życia najsłabszych grup społecznych, zagrożonych wykluczeniem oraz na tworzenie warunków umożliwiających im aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. Mając powyższe na uwadze przedstawiam potrzeby w zakresie pomocy społecznej oparte o szczegółową analizę statystyczną oraz możliwości Ośrodka:

1. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla członków rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie.
3. Organizowanie szkoleń, doskonalenie zawodowe oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostki pomocy społecznej.

Rok 2024 będzie kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, będzie również rokiem nowych inicjatyw.

Sprawozdanie z realizacji gminnego programu wspierania rodziny w gminie Hajnówka w 2023 r.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Hajnówka jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Działania te były podejmowane w celu przywrócenia rodzinom zdolności do wypełniania ich podstawowych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Zadania realizowane w ramach Programu koncentrowały się nie tylko na dziecku, lecz na jego całej rodzinie. W związku z powyższym były podejmowane działania profilaktyczne podnoszące kompetencje życiowe rodzin tego wymagających w zakresie prawidłowego pełnienia przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Prowadzono również pracę socjalną z rodziną w celu pobudzenia jej aktywności w rozwiązywaniu problemów. Działaniami objęto 41 rodzin. Monitorowano również środowiska zagrożone uzależnieniami. Nakłaniano rodziców do podejmowania leczenia odwykowego. Sześć rodzin zostało objętych monitorowaniem.

Prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w szkołach w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce wspierał również rodziny dysfunkcyjne, informowano o instytucjach niosących pomoc prawną i związaną z uzależnieniami i przemocą domową. Na terenie gminy Hajnówka rozpowszechniano plakaty, ulotki edukacyjno – informacyjne dotyczące przemocy w rodzinie wraz z wykazem placówek udzielających pomoc ofiarom przemocy w rodzinie. Dane informacyjne umieszczano również na stronie Urzędu Gminy Hajnówka, a także na tablicach ogłoszeń GOPS, szkołach oraz świetlicach wiejskich. W Szkole Podstawowej w Dubinach prowadzone są działania edukacyjne dla dzieci z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy np. podczas pogadanek na godzinach wychowawczych czy podczas rozwiązywania zaistniałych konfliktów. Wzmacniane były kompetencje wychowawcze rodziców podczas rozmów indywidualnych.

Pracownicy szkoły zdobywają wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – samokształcenie z wykorzystaniem zasobów internetowych, udział pedagoga specjalnego i pedagoga szkolnego w szkoleniu pt. „ Międzyinstytucjonalne formy pomocy i wsparcia obywateli Ukrainy” zorganizowanym przez Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku. W drugiej połowie stycznia i na początku lutego odbyły się ferie zimowe dla dzieci w Gminnym Centrum Kultury w Dubinach. Zorganizowano spotkanie z przedstawicielem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Hajnówce oraz funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce. Przeprowadzono warsztaty plastyczne, sportowe, kulinarne i rękodzielnicze oraz wyjście do Stajni Pod Rozbrykanym Kucykiem. Również ogłoszono i rozstrzygnięto Konkurs plastyczny dla dzieci w wieku 3-15 lat „Życie strażaka” , organizowanego przez Wójta Gminy Hajnówka. W marcu zorganizowano warsztaty integracyjne tworzenia pisanek wielkanocnych dla mieszkańców gminy Hajnówka i Ukrainek przebywających na terenie naszej gminy. „Lato z Gminnym Centrum Kultury w Gminie Hajnówka” – wakacje dla dzieci z terenu gminy w Dubinach, Nowokorninie, Starym Berezowie i Nowoberezowie warsztaty rękodzielnicze, integracyjne gry i zabawy. We wrześniu udział w Narodowym Czytaniu 2023 organizowano przez Szkołę Podstawową w Dubinach.

W 2023r. procedurą „ Niebieska Karta” było objętych 13 rodzin. Pracownicy socjalni GOPS objęli pracą socjalną wszystkie rodziny dotknięte przemocą. Zapewniono niezbędną pomoc materialną i rzeczową rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Objęto 47 dzieci dożywianiem w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2021-2023.

Przyznano 23 uczniom z rodzin o niskich dochodach stypendia. Współdziałano z instytucjami działającymi na terenie gminy w celu zapewnienia pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla ofiar i sprawców przemocy domowej.

Opłacano za pobyt dziecka w spokrewnionej rodzinie zastępczej od dnia 09.08.2023r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje ze szkołami, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, Komendą Powiatową Policji, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorami zawodowymi z Wydziału Rodzinnego i Karnego Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim.

Sporządziła: Raisa Nowik

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2023 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przyjęto uchwałą Rady Gminy Hajnówka [Nr XXVIII/231/22](#) z dnia 18.03.2022r.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce w 2023 r. prowadziła postępowania zmierzające do orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z jego nadużywaniem powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od leczenia albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Komisja prowadzi również profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży.

Przy planowaniu pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym dąży się do zintegrowania działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie. Dotyczy to przede wszystkim szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznej, ośrodka pomocy społecznej, sądu rejonowego, policji oraz kuratorów zawodowych. Współpraca między z tymi instytucjami pozwala na skuteczniejsze działania na rzecz dziecka i rodziny, a także umożliwia kompleksową pomoc, dostosowaną do indywidualnych potrzeb i sytuacji danej rodziny. Dzięki współpracy wszystkich zaangażowanych stron można zapewnić szybką interwencję w sytuacjach kryzysowych, a także długofalowe wsparcie i pomoc w procesie rekonstrukcji rodziny oraz poprawy warunków życia dziecka. Kluczowym elementem planowania pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym jest również regularna komunikacja między instytucjami, wymiana informacji na temat sytuacji dziecka i rodziny oraz wspólne podejmowanie decyzji dotyczących działań oraz planów pomocy. Dzięki temu można uniknąć dublowania się działań, zapewnić spójność i kontynuację pomocy oraz skutecznie reagować na zmieniające się potrzeby i sytuacje rodziny. Ważne jest również zaangażowanie samej rodziny w proces pomocy oraz wspieranie jej w podejmowaniu działań

mających na celu poprawę sytuacji i rozwiązanie problemów wynikających z problemu alkoholowego. Dzięki wsparciu ze strony instytucji oraz bliskich osób, rodzina ma większe szanse na pokonanie trudności i stworzenie zdrowego i stabilnego środowiska dla dziecka.

Cele gminnego programu.

Nadrzędnym celem programu było zapobieganie powstawaniu negatywnych zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu. Sugerowano rodzinom oraz osobom nadużywającym alkoholu do korzystania z pomocy terapeutycznej. Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzili rozmowy profilaktyczne w miejscu zamieszkania osób uzależnionych wspólnie z dzielnicowym Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce. Program skupiał się również na edukacji społecznej dotyczącej szkodliwych skutków nadużywania alkoholu oraz promowaniu zdrowego stylu życia bez uzależnień. Organizowano spotkania informacyjne mieszkańcom Gminy Hajnówka, w szczególności dla dzieci i młodzieży, warsztaty edukacyjne związane z problematyką alkoholową.

Członkowie komisji nakłaniali do podjęcia leczenia odwykowego osoby uzależnione. Przeprowadzono wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, kierunki działania i sposoby ich realizacji.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjmowała zgłoszenia o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu, zapraszała na rozmowę osoby, w sprawie których wpłynęło zgłoszenie, kierowała na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

W roku 2023 odbyło się 13 posiedzeń komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Komisja rozpatrzyła 13 wniosków w sprawie leczenia odwykowego, które wpłynęły z Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce, Prokuratury Rejonowej oraz od rodzin. Na zaproszenie komisji w celu przeprowadzenia rozmowy motywującej do podjęcia leczenia odwykowego było zapraszanych 13 osób, zgłosiło się 4 osoby.

Komisja opiniowała również wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna dla dzieci i młodzieży jest niezwykle ważna, aby zapobiegać różnego rodzaju problemom zdrowotnym, społecznym czy emocjonalnym. W ramach tego typu działań warto prowadzić warsztaty, spotkania czy kampanie edukacyjne, które będą dostosowane do wieku i potrzeb grupy docelowej. Oto kilka przykładów tematów, które można poruszać w ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży:

1. Profilaktyka zdrowotna: zachęcanie do zdrowego stylu życia, prawidłowego odżywiania, regularnej aktywności fizycznej, unikania używek i szkodliwych substancji.
2. Profilaktyka zdrowia psychicznego: promowanie technik radzenia sobie ze stresem, edukacja na temat zdrowych relacji społecznych, wsparcie dla działań antyprzemocowych.
3. Profilaktyka uzależnień: informowanie o skutkach używania substancji psychoaktywnych, przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym (np. uzależnienie od Internetu).
4. Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni: informowanie o zagrożeniach związanych z Internetem, zasady bezpiecznego korzystania z sieci, przeciwdziałanie cyberprzemocy.

Poprzez regularne działania informacyjne i edukacyjne można wpływać pozytywnie na świadomość i zachowania młodych ludzi, pomagając im lepiej radzić sobie w codziennym życiu i unikać potencjalnych zagrożeń. Komisja dążyła do zintegrowania działań różnych instytucji zajmujących się na co dzień pomaganiem dziecku i rodzinie. Współpracowano z różnymi instytucjami, np. szkołami, poradniami pedagogiczno-psychologicznymi, policją, sądem oraz kuratorami zawodowymi, ośrodkami zdrowia czy organizacjami pozarządowymi, aby dotrzeć do jak największej liczby dzieci i młodzieży.

W Szkole Podstawowej w Dubinach 17 czerwca 2023r. zorganizowano VIII Piknik Rodzinny, pt. „Najlepsza drużyna, to moja rodzina”. Była to impreza promująca zdrowy tryb życia, w którym nie ma miejsca na używki typu: alkohol, papierosy, narkotyki. Podczas pikniku zachęcano dzieci i ich rodziny do aktywności fizycznej, odbył się spacer Nordic Walking oraz różne zawody sportowe oraz rozstrzygnięcie konkursu literackiego- krótki wiesz, fraszka o tematyce profilaktycznej. Dofinansowano zakup krzeseł dla uczniów Szkoły Podstawowej w

Dubinach do pracowni, w której będą prowadzone warsztaty profilaktyczne. Podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą będzie poruszana następująca tematyka:

1. Bezpieczne spędzanie czasu wolnego.
2. Cyberbezpieczeństwo.
3. Profilaktyka uzależnień: szkodliwość picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków, itp.

Dzięki zakupowi krzeseł kadra SP w Dubinach zadba o prawidłową ergonomię i postawę uczestników podczas warsztatów, ponieważ w ostatnim okresie odnotowano większą ilość wad postawy wśród uczniów. Została również zorganizowana wycieczka integracyjna dla uczniów, które osiągnęły najlepsze wyniki w nauce. Podczas spotkania przeprowadzono pogadankę profilaktyczną na temat szkodliwych i negatywnych skutków zażywania alkoholu. Szkoła Podstawowa w Dubinach wystosowała prośbę o dofinansowanie spektaklu, pt. „Chemiczna zmiana nastroju kontra pozytywne emocje bez dopalaczy”, który odbył się w Hajnowskim Domu Kultury w dn. 10.05.2023r. Uczestnikami spektaklu byli uczniowie klas VI-VIII. Spektakl dotyczył promowania działań profilaktyczno-edukacyjnych ukierunkowanych na uświadomienie młodzieży zagrożeń związanych między innymi z zażywaniem środków psychoaktywnych. W ramach spektaklu odbyła się również dyskusja przedstawiciela Prewencji Policji na temat konsekwencji oraz karalności za posiadanie i konsumpcję substancji odurzających typu alkohol, narkotyki, dopalacze. Spektakl także obejmował konkurs literacko- plastyczny dla młodzieży, pt. ”Biorąc odbierasz sobie życie”. Celem konkursu było zainspirowanie młodzieży do refleksji i wyrażenia własnych przemyśleń oraz spostrzeżeń na temat uzależnienia i ich zagrożeń. Włączenie młodzieży do myślenia profilaktycznego miało skłonić ich do wypracowania własnych motywacji bycia w trzeźwości. Praca artystyczna na ten temat będzie wyrazem badania własnej przestrzeni intelektualnej, emocjonalnej, zmysłowej- pod kątem osobistej postawy wobec środków odurzających typu alkohol, papierosy, dopalacze, narkotyki, itp.

Ponadto w Gminnym Centrum Kultury i świetlicach wiejskich na terenie Gminy Hajnówka organizowano szereg warsztatów plastycznych, rękodzielniczych oraz kulinarnych, które miały charakter profilaktyczny. Warsztaty te miały na celu promocję zdrowego stylu życia oraz integrację społeczności lokalnej poprzez wspólne tworzenie i naukę nowych umiejętności. Dzięki nim mieszkańcy mieli okazję rozwijać swoje pasje i zainteresowania, a także poznać nowych ludzi i nawiązać przyjaźnie. Dodatkowo, uczestnicy warsztatów mogli uczyć się nowych technik i sposobów wykorzystania różnych materiałów, co mogło

przyczynić się do rozwinięcia ich kreatywności i umiejętności manualnych. Również na feriach zimowych przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce wygłosił prelekcję, podczas której omówił różne rodzaje uzależnień, takie jak uzależnienie od substancji psychoaktywnych, internetu, hazardu, czy emocjonalnych relacji. Wskazał także na zagrożenia związane z nadużywaniem tych substancji oraz konsekwencje prawne ich posiadania. Przedstawiciel policji podkreślił także rolę wczesnego wykrywania i interwencji w przypadku zagrożenia uzależnieniem oraz konieczność świadomości społecznej na temat tego problemu. Wspomniał również o dostępnych formach pomocy dla osób uzależnionych oraz ich rodzin. Prelekcja była doskonałą okazją do podniesienia świadomości społecznej na temat uzależnień oraz mobilizacji do działań prewencyjnych. Odbiorcy prelekcji mieli okazję dowiedzieć się więcej na temat tego problemu oraz zdobyć praktyczne informacje, jak pomóc osobom dotkniętym uzależnieniem. Pracownicy z Gminnego Centrum Kultury w Dubinach również organizowali imprezy integracyjne w ramach spędzania czasu wolnego dla osób dotkniętych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków. Te imprezy miały na celu zapewnienie wsparcia i pomocy osobom walczącym z nałogiem poprzez stworzenie przyjaznej atmosfery, w której mogli spędzać czas w sposób zdrowy i pozytywny.

Dofinansowano również coroczne spotkanie z okazji rocznicy trzeźwości dla Stowarzyszenia Abstynentów i Rodzin- Klub „Dąb” w Hajnówce. To doskonała okazja do wspólnego świętowania osiągnięcia trzeźwości, dzielenia się doświadczeniami oraz wsparcia dla siebie nawzajem. Spotkanie staje się nie tylko okazją do świętowania, ale także momentem kształtującym i inspirującym do dalszego zmierzania ku zdrowemu i szczęśliwemu życiu bez nałogu. Dofinansowanie corocznego spotkania z okazji rocznicy trzeźwości dla Stowarzyszenia Abstynentów i Rodzin jest zatem niezmiernie ważne i cenne, ponieważ wspiera osoby, które podjęły trudną decyzję o powrocie do pełni życia i zdrowia. Dzięki takim inicjatywom możemy świadomie i skutecznie walczyć z problemem nałogów oraz promować zdrowy styl życia oparty na trzeźwości i odpowiedzialności.

W 2023 r. na zadania związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wykorzystano środki finansowe w wysokości 44 667,80 zł.

1. Dofinansowano spektakl, pt.: „Chemiczna zmiana nastroju, pozytywne emocje bez dopalaczy”, który odbył się w Szkole Podstawowej w Dubinach. W ramach ww. spotkania dzieci mogły podjąć dyskusję z przedstawicielem Policji na temat konsekwencji oraz karalności za posiadanie i zażywanie substancji odurzających typu

alkohol, narkotyki, dopalacze. W dniu 17.06.2023r. w Szkole Podstawowej w Dubinach zorganizowano VIII Piknik Rodzinny, pt. „Najlepsza drużyna, to moja rodzina”. Spotkanie promowało zdrowy styl życia bez używek, podczas którego odbył się spacer Nordic Walking, różne zawody sportowe oraz rozstrzygnięcie konkursu literackiego- krótki wiersz, fraszka o tematyce profilaktycznej. Również ze środków dofinansowano krzesła do pracowni dla uczniów Szkoły Podstawowej w Dubinach, w której są prowadzone warsztaty profilaktyczne, podczas których są poruszane kwestie profilaktyki uzależnień, szkodliwość picia alkoholu, zażywania substancji odurzających. Na ww. działania wykorzystano: **5920,00 zł.**

2. Podopiecznym z Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie zorganizowano wycieczkę do Prawosławnego Monasteru Zwiastowania Przenajświętszej Bogarodzicy w Supraślu. Ponadto organizowano spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hajnówce oraz przedstawicielami Państwowej Straży Pożarnej. Na ww. działania wykorzystano: **1100,00 zł.**
3. Realizując program profilaktyki dzieciom i młodzieży w Gminnym Centrum Kultury w Dubinach organizowano dzieciom i młodzieży zagrożonej alkoholizmem i wykluczeniem społecznym zajęcia w tym warsztaty profilaktyczne (plastyczne, rękodzielnicze, kulinarne). Na zakup materiałów niezbędnych do realizacji ww. działań wykorzystano: **10 365,64 zł.**
4. Wspieranie działań środowisk abstynenckich i instytucji służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych- wsparcie Klubu Dąb AA w Hajnówce, wykorzystano: **500,81 zł.**
5. Wynagrodzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wykorzystano: **10 790 zł.**
6. Zakupiono nagrody dla dzieci z Przedszkola Nr 1 w Hajnówce, które brały udział w konkursie wychowawczo- profilaktycznym. Miał on na celu promować zdrowy styl życia z aspektami przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. Również dofinansowano Festyn Rodzinny z okazji Dnia Dziecka, Mamy i Taty, który odbył się na terenie Przedszkola Nr 1 w Hajnówce. W trakcie spotkania promowano zdrowy styl życia bez alkoholu. Na zakup materiałów niezbędnych do realizacji ww. działań wykorzystano: **602,54 zł.**
7. W ramach prewencji w walce z nadużywaniem alkoholu osobom uzależnionym i ich rodzinom rozdano ulotki, pt. „Świat wolny od alkoholu i przemocy”. W treści opisano

definicję przemocy i charakterystykę uzależnienia od alkoholu oraz wyszczególniono numery kontaktowe dla osób będących w sytuacjach kryzysowych. Na ww. działania wykorzystano: **11 900,01 zł.**

8. Opinia psychiatryczno-psychologiczna i opłata sądowa. Umowa zlecenie na wykonanie pracy z zakresu medycyny- badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na ww. działania wykorzystano: **897,32 zł.**
9. Zakup bębna do drukarki i niszczarka, wykorzystano: **1291,50 zł.**
10. Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce zwróciła się z prośbą o dofinansowanie pomocy edukacyjnych, które posłużą do przeprowadzenia zajęć z zakresu bezpieczeństwa w Sali profilaktycznej „Dziecięca Komenda Policji w Hajnówce”. W trakcie spotkań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą będą poruszane tematy dotyczące zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz zapobieganiem i zwalczaniem zjawiska demoralizacji. Na ww. działania wykorzystano **800,00zł.**
11. Dofinansowano przeprowadzenie programu profilaktycznego „Alkogogle” dla dzieci i społeczności lokalnej podczas Pikniku Rodzinnego „Bawimy się zdrowo bezalkoholowo” w Szkole Podstawowej w Orzeszkowie. Na ww. działania wykorzystano: **500,00 zł.**

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Hajnówka za 2023r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2023 – 2025 w Hajnówce przyjęto uchwałą Nr XXXVII/312/23 Rady Gminy Hajnówka z dnia 31 sierpnia 2023 r.

Zarządzeniem Nr 619/2023 Wójta Gminy Hajnówka z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie powoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Ośrodka Pomocy Społecznej (pracownicy socjalni),
- Policji (dzielnicowy),
- Szkoły Podstawowej w Dubinach,
- Służby Zdrowia (pielęgniarka środowiskowa),
- Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim (kurator zawodowy),
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizacji pozarządowej (Stowarzyszenie Sympatyków Wsi Borysówka)

Działania w ramach Programu były oparte na realizacji poniższych celów:

1. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Hajnówka wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne

Na terenie gminy Hajnówka rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym – działanie to było realizowane poprzez dystrybucję ulotek, plakatów skierowanych do ofiar przemocy w rodzinie.

Na tablicy informacyjnej GOPS były umieszczane plakaty, wykazy placówek udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, informacje o możliwości udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce, na stronie internetowej Ośrodka w zakładce - przemoc w rodzinie, umieszczone zostały numery telefonów do instytucji udzielających bezpłatne porady w zakresie przemocy oraz wykaz placówek udzielających tymczasowego schronienia w województwie podlaskim,

rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa.

Dnia 20-24 lutego 2023 roku został zorganizowany przez fundusz sprawiedliwości - Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłępstwem w ramach działania można było uzyskać bezpłatną pomoc, poradę prawną i psychologiczną w sądach, prokuraturach , komendach Policji w Hajnówce. W budynku MOPS oraz w Okręgowym Ośrodku Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłępstwem w Białymstoku odbyły się dyżury podczas którego udzielono bezpłatnie porad osobom doświadczającym przemocy.

W Szkole Podstawowej w Dubinach w ramach realizacji celów profilaktycznych i wychowawczych podejmowano następujące działania:

- przeprowadzono z dziećmi pogadanki na godzinach wychowawczych z rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy,
- wzmacniano kompetencje wychowawcze rodziców podczas rozmów indywidualnych,
- uczniowie objęci procedurą „Niebieska Karta” są wnikliwie obserwowani przez pracowników szkoły, dzieci mają zapewnioną pomoc szkolnych specjalistów, monitorowana jest współpraca z rodzicami,
- pracownicy szkoły zdobywają wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez samokształcenie z wykorzystaniem zasobów internetowych,
- Pedagog specjalny i pedagog szkolny wzięli udział w szkoleniu pt, „Międzyinstytucjonalne formy pomocy i wsparcia obywateli Ukrainy” organizowanym przez Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku.

W 2023 roku Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce przeprowadziła szereg spotkań z uczniami Szkoły Podstawowej w Dubinach z zakresu „Odpowiedzialności prawnej nieletnich”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Cyber bezpieczeństwo”, „Przemoc rówieśnicza”, „Bezpieczne ferie” – zasady bezpiecznego zachowania podczas zimowego wypoczynku.

W styczniu 2023 roku w Gminnym Centrum Kultury w Dubinach zorganizowano Sylwester wg kalendarza juliańskiego, zabawę choinkową dla dzieci a także Wieczór Kolęd w Dubinach i Orzeszkowie. Podczas ferii zimowych zorganizowano dla dzieci w GCK w Dubinach spotkanie z pracownikami Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce, warsztaty plastyczne, rękodzielnicze i kulinarne oraz wyjście do Stajni Pod Rozbrykanym Kucykiem w Dubinach.

W marcu odbyły się warsztaty z tworzenia kartek, pocztówek wielkanocnych a także warsztaty integracyjne tworzenia pisanek wielkanocnych dla mieszkańców Gminy Hajnówka

i Ukrainek przebywających na terenie Gminy Hajnówka w GCK w Dubinach.

W kwietniu odbyło się spotkanie autorskie z Iwoną Golonko, autorką książki „Teściowa kontra synowa, czyli o trudnych relacjach między kobietami ” w Dubinach.

W maju odbyła się zabawa na Jurija w Borysówce, a także ogłoszono i rozstrzygnięto konkurs plastyczny dla dzieci w wieku 3-15 lat "Życie strażaka.", organizowanego przez Wójta Gminy Hajnówka i Gminne Centrum Kultury w Dubinach. Odbyła się także zabawa pod chmurką Na Iwana w Nowoberezowie, koncert z okazji Dnia Matki w Nowosadach.

Gminne Centrum Kultury w Dubinach wzięło udział w Pikniku Rodzinnym z okazji 100-lecia Parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Hajnówce. Przygotowało stoisko ze słodkimi wypiekami, smalczykiem oraz rękodziełem. W przygotowaniu stoiska pomogła Pani Wójt, która przekazała wykonane przez siebie rękodzieło oraz Pani Mirosława Gawryluk Kierownik GOPS Hajnówka, Pani Ewa Maciejuk z DDP w Nowoberezowie, sołtys wsi Dubiny Grażyna Sacharczuk.

W czerwcu odbył się aktywny Dzień Dziecka w GCK w Dubinach, zorganizowany przy współpracy ze Szkołą Podstawową w Dubinach. udział w Pikniku Zdrowia w Hajnówce, stoisko GCK z wypiekami i rękodziełem (ikonki wykonane metodą transferu), a także w Pikniku Rodzinnym, organizowanym przez Szkołę Podstawową w Dubinach, dyskoteka w Chytrej.

W lipcu w Dubinach i Nowokorninie odbyły się warsztaty z tworzenia lizaków. Przy współpracy z BTSK w Białymstoku zorganizowano „Białoruski Festyn Ludowy” w Trywieży.

Zorganizowano wycieczkę do Skitu w Odrynkach. Piknik Charytatywny w Lipinach, organizowany z Wójta Gminy Hajnówka i GOPS w Hajnówce. Odbyły się warsztaty „Pogranicze z pasją – II edycja” zorganizowane w partnerstwie z Magdaleną Kowalską, wyplatania koszyków wiklinowych.

W lipcu i sierpniu odbyło się „Lato z Gminnym Centrum Kultury w Gminie Hajnówka” – wakacje dla dzieci z terenu gminy w Dubinach, Nowokorninie, Starym Berezowie i Nowoberezowie. Dzieci uczestniczyły w warsztatach rękodzielniczych, plastycznych, kulinarnych i decoupage. Brały udział w zabawach sportowych i integracyjnych. Odbyło się także spotkanie z policjantem.

Odbyły się warsztaty „Pogranicze z pasją– II edycja” robienia domków dla pszczół, wyszywania makatek, szycia ze słomy, zorganizowane w partnerstwie z Magdaleną Kowalską, a także zabawa Na Hanne w Mochnatem.

We wrześniu Gminne Centrum Kultury w Dubinach wzięło udział w Narodowym Czytaniu 2023, organizowanym przez Szkołę Podstawową w Dubinach.

W październiku odbyła się Noc Bibliotek w GCK w Dubinach – IX edycja nocy bibliotek oraz spotkanie integracyjne „Na wschodnią nutę przy ognisku” w Borysówce. Przeprowadzono warsztaty w karmelu – warsztaty tworzenia lizaków w Kotówce, Nowosadach i Nowokorninie. W Lipinach odbył się wieczorek, zorganizowany wspólnie z Wójt Gminy Hajnówka i Stowarzyszeniem Krynica. Pomoc w przygotowywaniu upominków chorym i samotnym podopiecznym GOPS.

W grudniu została ubrana choinka przy świetlicy GCK w Dubinach przez dzieci z Oddziału Przedszkolnego Szkoły Podstawowej w Dubinach, śpiewanie kolęd.

2. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2023 r. wpłynęło do Zespołu Interdyscyplinarnego 10 „Niebieskich Kart” wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Hajnówce, które dotyczyły przemocy w rodzinie oraz 1 karta założona przez II Komisariat Policji w Białymstoku. Procedurą „Niebieskiej Karty” objęto łącznie 11 rodzin. Ponadto w 2023 roku członkowie Zespołu prowadzili 4 sprawy związanych z procedurą Niebieskiej Karty z 2022 r.

W 2023 r. odbyło się 5 posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w terminach: 03.01.2023 r., 03.04.2023 r., 19.06.2023 r., 11.09.2023 r., 06.12.2023 r.

Podczas wszczynania procedury Niebieskiej Karty w 2022 roku w 2 sprawach Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce wydała nakaz natychmiastowego opuszczenia przez sprawcę przemocy wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i otoczenia ofiary na odległość 100m.

W 4 przypadkach zakończono procedurę Niebieskiej Karty na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie.

W ramach Zespołu prowadzono rejestr wszczętej procedury Niebieskich Kart –A, rejestr wypełnionych Kart –C i D, protokołów posiedzeń ZI oraz prowadzono teczki indywidualne rodzin.

Podjęmowano wspólne działania podmiotów wchodzących w skład zespołu w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Sytuacja rodzinna ofiar przemocy domowej była systematycznie monitorowana przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowego.

3. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy

Pracownicy socjalni GOPS w Hajnówce objęli pracą socjalną wszystkie rodziny dotknięte przemocą domową (z 11 rodzinami prowadzono rozmowy informacyjno – motywacyjne), udzielali pomocy finansowej (2 rodzinom udzielono pomocy w formie zasiłku okresowego, zasiłku celowego na zakup żywności oraz obiadów w szkole dla dzieci)

Wszystkie rodziny, w których założono NK zostały poinformowane o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej świadczonej przez Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem mieszczący się w budynku MOPS w Hajnówce zadanie realizowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Rodzinom przekazano informacje o punkcie bezpłatnej pomocy prawnej udzielanej przez adwokatów i radców prawnych w budynku Liceum Ogólnokształcącego w Hajnówce.

Rozpowszechniano informacje o Ogólnopolskim Pogotowiu dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, przekazywano broszury: „Przemoc w rodzinie”, „Jak radzić sobie z przemocą” „Przemoc w rodzinie a alkohol”, „Przemoc w rodzinach z problemem alkoholowym”, całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania.

Podczas rozmów osobom doznającym przemocy udzielono informacji na temat możliwości skorzystania przez nie z terapii dla osób współuzależnionych w Poradni Leczenia Uzależnień w Hajnówce oraz o możliwości skorzystania z zajęć korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce.

Na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce w celu przeprowadzenia rozmowy motywującej do podjęcia leczenia odwykowego zaproszono 5 osoby nadużywające alkoholu. Osoby zaproszone nie stawiły się na posiedzenie. Zostały poinformowane o możliwości skorzystania z nieodpłatnej terapii w Poradni Leczenia Uzależnień.

Rozpowszechniano informacje na temat telefonu zaufania Rzecznika Praw Dziecka, *Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w rodzinie „Niebieska linia”, Policyjny telefon zaufania. Zamieszczono informację na temat nieodpłatnej porady prawnej w powiecie hajnowskim.*

Dzielnicowy i pracownicy socjalni utrzymywali systematyczny kontakt z rodzinami w których była prowadzona procedura „Niebieskiej Kart”.

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
DOMU DZIENNEGO POBYTU
W NOWOBEREZOWIE
ZA ROK 2023**

Dom Dziennego Pobytu w Nowoberezowie został powołany na podstawie Uchwały Nr XXVII/219/21 Rady Gminy Hajnówka z dnia 14 grudnia 2021r. Funkcjonuje jako ośrodek wsparcia dla osób starszych i działa w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Hajnówka. Podstawę prawną działalności Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie stanowią: Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901 ze zm.), Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Hajnówka, Regulamin Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie wprowadzonego Zarządzeniem nr 5/2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce. Zasady odpłatności za pobyt w Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie wynikają z Uchwały nr XXVIII/232/22 z dnia 18 marca 2022 roku Rady Gminy Hajnówka w sprawie ustalenia w zakresie zadań własnych szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Głównym celem utworzenia i prowadzenia Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce jest aktywizacja społeczna oraz integracja osób starszych z terenu Gminy Hajnówka. Dom Dziennego Pobytu w Nowoberezowie przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Hajnówka w wieku 60+, którzy ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a w szczególności dla osób, które ze względu na swoją sytuację zdrowotną i rodzinną wymagają wsparcia w zakresie integracji społecznej.

Dom Dziennego Pobytu w Nowoberezowie przyczynia się do poprawy jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, przeciwdziała uczuciu osamotnienia, izolacji społecznej, umożliwia spędzanie wolnego czasu wśród rówieśników, a jednocześnie daje możliwość wykazania się swoimi zdolnościami i umiejętnościami. Zajęcia mają na celu podniesienie aktywności fizycznej i psychicznej seniorów.

W 2023 roku zorganizowano spotkania i warsztaty dla podopiecznych Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie Gminy Hajnówka:

- spotkanie międzypokoleniowe dzieci ze Szkoły Podstawowej w Dubinach (przedstawienie i wspólne śpiewanie kolęd z podopiecznymi),
- uczestniczyli w szkoleniu komputerowym AKTYWNI+ - porozmawiamy o bezpieczeństwie w sieci,
- warsztaty robienia lizaków – rękodzieło w karmelu,
- lekcja bezpieczeństwa – podopieczni zostali poinformowani o przeglądach kominowych, czujkach które warto zamontować oraz w jaki sposób udzielić pierwszej pomocy przez pracownika Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce,
- spotkanie funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce, celem spotkania było przekazanie informacji o szeroko pojętym bezpieczeństwie,
- międzypokoleniowe spotkanie dzieci ze Szkoły Podstawowej w Dubinach z okazji 8 marca oraz wspólne warsztaty robienia i pieczenie rogalików,
- warsztaty z Fundacją Oni To My – „Drzewo życia”,
- wycieczka do Supraśla z mieszkańcami gminy (zwiedzanie Muzeum Ikon w Supraślu, Prawosławny Monaster Zwiastowania Przenajświętszej Bogurodzicy, Izbę Pamięci śp arcybiskupa generała dywizji Mirona Chodakowskiego w drodze powrotnej Monaster Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy w Zwierkach) ,
- spotkanie z pracownikami Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce pod hasłem – ‘Seniorze nie daj się oszukać’,
- wspólne sadzenie kwiatów wokół budynku DDP,
- wspólne ognisko,

- udział seniorów w spotkaniach „Danie wspólnych chwil”,
- wizyta Wójta Lucyny Smoktunowicz i Kierownika GOPS Mirosławy Gawryluk z okazji Dnia Seniora i wręczenie upominków,
- wizyta przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce i Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hajnówce, przekazanie informacji seniorom odnośnie: bezpieczne wyprawy do lasu, zasady zbierania grzybów, suplementy diety, oszustw telefonicznych, bezpieczeństwa drogowego,
- zajęcia z fizykoterapeutą (ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia wzmacniające, odtykanie nosa, masaż Tweina podczas kaszlu, ćwiczenia dla oczu i uszu, wyciszenie układu nerwowego przez relaksację oddechu, ósemka tybetańska na różnego rodzaju bóle),
- udział seniorów w koncercie dla Niepodległej,
- międzypokoleniowe spotkanie dzieci ze Szkoły Podstawowej w Dubinach z okazji 11 listopada (przedstawienie, śpiewanie piosenek patriotycznych i o dobrym zachowaniu, wspólny poczęstunek),
- wspólne oglądanie filmu „Znachor”,
- uczestnicy DDP obchodzą swoje urodziny,
- ubieranie choinki ozdobami, które wykonali,
- upominki mikołajkowe od Wiceprzewodniczącej Rady Gminy Hajnówka Walentyny Biryłko,
- słuchanie i śpiewanie kolęd,
- spotkanie noworoczno- wigilijne,
- słuchanie muzyki,
- oglądanie programów telewizyjnych,
- przegląd prasy,

- ćwiczenia usprawniające pamięć,
- zajęcia ze sprzętem relaksacyjno-rehabilitacyjnym,
- ćwiczenia na siłowni zewnętrznej,
- cykl warsztatów rękodzielniczych, plastycznych,
- cykl warsztatów kulinarnych.

Działalność Domu polega na realizacji podstawowych usług mających na celu udzielenie pomocy w czynnościach dnia codziennego i innych usług wspomagających, dostosowanych do potrzeb i możliwości seniorów wynikających z wieku i stanu zdrowia. Infrastruktura Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie pozwala na aktywne spędzanie czasu wolnego, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów. Działalność Domu sprzyja integracji społecznej a także nawiązywaniu więzi towarzyskich i przyjaźni.

Działalność Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie jest kontynuowana w bieżącym roku.

Sporządziła: Ewa Maciejuk

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
W DUBICZACH OSOCZNYCH
ZA ROK 2023**

Klub Integracji Społecznej został powołany na podstawie Uchwały Nr XII/79/19 Rady Gminy Hajnówka z dnia 27 września 2019r. Od dnia 08 października 2019 r. został wpisany do rejestru klubów integracji społecznej województwa podlaskiego pod numerem 8/2019. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej w Dubiczach Osocznych wynika z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Hajnówka na lata 2017- 2023.

Celem utworzenia i prowadzenia Klubu Integracji Społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy Hajnówka, w szczególności osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz biernym zawodowo. Poprzez podniesienie jakości i zwiększenie dostępności do infrastruktury społecznej służącej realizacji celów dotyczących włączenia społecznego i walki z ubóstwem. Reintegracja społeczna jest rozumiana jako działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu. Reintegracja zawodowa to działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

W dniu 18.02.2023 roku w Klubie Integracji Społecznej odbył się koncert Chóru Gminy Hajnówka "Cegielki" oraz zespołu wokalnego funkcjonującego przy Gminnym Centrum Kultury w Dubinach. W wydarzeniu uczestniczyli mieszkańcy gminy Hajnówka. Zebrana publiczność mogła usłyszeć utwory w języku białoruskim, polskim i ukraińskim. Mieszkańcy mieli również możliwość wspólnego zaśpiewania znanych utworów. W trakcie spotkania odwiedził nas dzielnicowy Michał Kościuczuk, który przeprowadził pogadankę na temat pt. „Fałszywy telefon”, „Jak działają sprawcy oszustw na wnuczka i na policjanta” oraz wręczył mieszkańcom odbłaski, aby czuli się bezpieczni po zmroku. Mieszkańcy w czerwcu mieli okazję uczestniczyć w warsztatach plastycznych na których tworzyli białoruską

wycinankę „Drzewo życia”. Jesienią odbyły się „warsztaty w karmelu” uczestnicy mieli możliwość wykonania lizaków.

W 2023 roku zorganizowano cykl spotkań dla mieszkańców Gminy Hajnówka, odbywały się one w obecności psychologa i funkcjonariusza policji KPP w Hajnówce. Każda przybyła osoba mogła skorzystać z usług i porad specjalistów.

Działalność Klubu Integracji Społecznej w Dubiczach Osocznych jest kontynuowana w bieżącym roku.

Sporządziła: Mirosława Gawryluk

